

CALANDRETA

Qué de nòu ?

Jornau occitan del Centre de Formacion Pedagogica de las Calandretas

EDITORIAL

Vaquí la segonda sesilha del Centre de formacion de las Calandretas. D'en primièr envian la benvenguda als tres novèls estagiaris, Mariapeia de Gasconha, Boris de Provença e Cristèla del Carcin.

Tornan de quatre setmanas d'estagi dins de cicles diferents ont cadun a près una classa en responsabilitat. Aquel biais de far nos a menat un bocin mai cap al mestier de regent. Sus aquò aquesta setmana al centre foguèt l'escasençà d'un escambi amb los nòstres paissèls. Aquí avèm soscat sul ròtle de cadun. Los paissèls son los garants del project Calandreta e nos ajudan pendent las doas annadas de la formacion. Amb tamben la carga d'avalorar lo nòstre trabalh. Per aquò s'apiejan suls bailes e los responsables del Centre. Aquela estructura unenca, mesa en plaça a Calandreta es encara jove. Es bastida sus l'idèa de solidaritat e d'escambi qu'afortis lo costat professional. Aquel sistèma dèu pas virar sonque dins lo sens paissèls - estagiari, e sabèm plan que serà a nosaus tanben d'amanhagar e de portar sa peira al project Calandreta.

Aquò's la riquesa de la formacion.

Tota semblanga ambe de personnes qui tan existits e qui existan, seria soncamenF un cop d'aste

SOMARI

Tot l'art d'escriure :
intervencion de P. DIVARET

Fichas pedagogicas d'istòria :
intervencion de F. MARTEL

La "caminadeta" o la traucada de la Clapa :
intervencion de G. BARTHES

Poesia : Quatre fuelhas

Lo tresaur de la sesilha

TOT L'ART D'ESCRIURE

Los biaisses de far passar un messatge son pas los meteisses suls cinc continents. Dins aquela amira podèm prene l'exemple dels Indians que se servian del fum o dels Africans del tam - tam... Dins totis los cases i a un besonh apparent de comunicar. En aqueste moment, l'escrich apareis jos de formes diferentas : pictograms (dessenh e /o còdi que representan un mot) e ideògrams (associacion d'idèas). Pauc a chapauç, arribam a la representacion de sons, de sillabas e de letras. En partenza d'aquí, l'evolucion de l'escritura, dins cada civilisacion se fa d'un biais different : de dreita a esquerra, de naut en bas... e maites qu'an conservat los ideògrams. Son los Ebreus que los primiers an botat en plaça un alfabet e lo monge copiaire Alcuin, lo primièr, que normalisèt las letras : es la naissença de la Carolina. De seguida, l'estampariá començà amb la gravadura de tèxts sus planchas e camina cap a la letra mobila amb Gutenberg (\approx 1440) que permet una mai granda difusion de l'escrich. A l'ora d'ara, çò que nos demora son las quatre familias de letras : Elzevir, Didòt, Egipciana e Baston.

Aquela intervencion de Patric foguèt seguida de la fabricacion de calams. Empleguèrem amb fòrça aplicacion una o doas paginas d'òbras artisticas puèi anèrem al Museu dels Arts contemplar los caps d'òbra dels enfants de Calandreta e d'autras escoles del Besierenc.

Carina B. - Claudina B. - Isabèla P. - Muriel F.

FICAS PEDAGOGICAS D'ISTÒRIA

Una leiçon sus Clovis dèu tener compte dei sabers deis enfants en de mai de far lo ponch sus lei tòpics veiculats per la publicitat facha a l'entorn d'eu : associacion entre lo fach d'estre Franks e aqueu d'estre Francès, entre la representacion dau barbara Atilà e aquela dei pòbles de Gaula (Visigòts, Burgonds ...), e subretot entre la conversion d'un òme e aquela de tot un pòble. Tanben mostrar que leis interests politics solets, son l'enjuòc d'aqueu baptisme.

Per contre destalhar lei fachs ponctuaus coma l'anecdòti de "Soissons" o lei datas e lei luòcs precis de la decision d'aqueu baptism, sariá de marrit biais. L'important es de pas mestre l'enfant en situacion d'inseguritat davans lo meravilhós de la legenda.

En acabar sus l'ambiguitat de la pausicion dau Clovis entre seis originas germanicas e son deser de s'aligar Roma se vei qu'es un sanguinari oportuniste. Segon un conselh judiciós dau Felip Martel "Sariá pas bon de lo prendre en estòp aqueu Clovis .."!

Fin finala una mapa desmòstra l'influencia dei Gòts en Espanha e en Italia sus nòstra cultura. Podem insistir tanben sus l'absencia de tota Septimanía e dau Sud-Est sus lo terictòri fòrça divisit dei conquistadors Franks.

Apres l'operacion "Istòria Clovis", tornàm a Besiers e Montpelhièr , per comparar lei vilas en 1936 e 1996 e sei cambiaments. Avèm imaginat un vielh que se passejava dins lei carrières. Se laissàm sa nostalgia frefonda :"autras fes era melhor...", arremarcarà l'arribada massiva dei construccions imòblas pavilhon a l'entorn dau centre vila e dei supermarcats, zònas industrialas ... E lei noms dei carrières ?

Devinhòla :"Siàm dins la carriera "Joan Jaurès", dins quanta vila siàm ?

Borís BURLE Maria-Peira FORCADA Barbarà GARCIA

LA "CAMINADETA" o LA TRAUCADA DE LA CLAPA

Lo dimarç 5 de noveme, a mieidia, que partim de cap a la montanya de la Clapa au ras de Narbona. Après un pica-nhaca tranquilòt, Gili BARTHES que'ns convidè tà ua caminada plasenta. Que'ns amuishè la mapa topografica deu parçan e que la comentè. En seguir lo lhèit d'un arriu sec, que descobrim un navèth paisatge, hèra different deu nostre larèr besierenc.

Au començar, tot que s'anonciè plan, sonque dilhèu l'estat deu cèu. A maugrat d'ua debuta de passejada de las bonas, lo saunei bucolic que vadó viste ua realitat mei pròcha de la terra : calhaus, traucs, aiga, flors, bròcs, parets peirosoas, ausèths, un gat-esquiròu, arbos, ... Purmèra suspresa, esconuda darrèr lo purmèr viraplec, que i avèva ua garrapetada au pè d'ua cautèra de gigant (o de broisha). Aci, qu'estó la nostra purmèra "sensibilisacion" dab la mestior naturau, qui's debanè de plan. En seguir, qu'escadó ua dusau gradilhada, tanben shens nat problema. Ad aqueth moment, tot lo monde que'n estón aconhortats dab lo cap leugèr. De mei lo cèu que s'esclariva.

A la sortida d'ua virada en èssa, qu'arrivèm dens ua cauterassa de becut, entornejada per parets de las haujas, verticaus e lissas, shens quasi nada presa : grana esitacion, e tric e trac lo saunei que s'acabè. Atau, que caló passar lo trebuc. Après ua longa pensada e quauques ensais frutècs, que botèm en plaça ua estrategia ingeniosa : un òmi a l'embaish entà honhar de cap au som, un aute a l'arcuelh, e los dus autes au miei hasent la cadena humana dab lo pè de l'un e lo jolh de l'autre. Aci, tota la gent que passè l'empach. Acabant de seguir aqueste camin qui jamei non feniva, qu'arrivèm totun au som deu Pech Redon au demiei de las vinhas deu castèth de las Figuièras.

Après un "tastar gastronomic" d'olivas sus l'arbo, e ua vista encantadora suu paisatge agradiu deu parçan narbonès, que tornèm, lo nas au vent, dinc a las veituras a la fin deu vrèspe.

Las erabetas valentas e los sarríss hardits de Mossur Bodon

S. CLARIANA A. FORTÀNE F. JUNOD C. SIMEON

QUATRE FUÈLHAS

Quatre fuèlhas, quatre fadas
que lo vent a descofadas !

Quatre fuèlhas de pibol
sus l'èrba de la dralhòla,
lo long de l'estanh trebol
menan una ronda fòla.

Lo vent joga del violon,
elas dançan lo branlon,
lo fisolet, la crosada
sul tapís de l'aubièrada.

Mas a dich de s'espigar
las fòlas se van negar
coma Ofelia un còp èra
dins l'aiga que las espèra.

Quatre fuèlhas, quatre fadas
que lo vent a descofadas.

CALELHON

LO TRESAUR DE LAS SESILHAS

(Expressions ausidas pendent la formacion)

* "Los ponchutofones" : los que parlan amb l'accent del nòrd de la França.

* A prepaus de Clovis :

"Vos conseigli pas de lo prendre en autòstòp !"

"Ne'n sabi tant sus el , podrà pas aver ma filha en maridatge !"

* "Podètz copar totas las flors,
empecharàs pas la prima de tornar"

* "Cal pas confondre "Barbarà" amb "va barrar".

An participat al jornal :

Joan Francés ALBERT
Claudina BENABDELOUAHED
Karina BORDENAVE
Carina BROUILLET
Boris BURLE

Severina CLARIANA
Alan FORTANE
Maria Peire FORCADA
Muriel FOURMENT
Barbara GARCIA

Francesa JUNOD
Isabèl PRIVAT
Isabèl ROUANET
Cristèla SIMEON

Centre de Formacion Pedagogica de las Calandretas
FJT E. Claparède, 24 baloard De Lattre de Tassigny
34500 Besièrs 04. 67. 35. 84. 39.

Responsables : J. ARRIBAUD e F. HAMMEL.
Jornal a gratis.

CALANDRETA

Qué de nòu ?

Jornau occitan del Centre de Formacion Pedagogica de las Calandretas

EDITORIAU

De la darrèra tienguda enlà, "la nosta companhia" que causí de prepausar entau nom de la nosta promocion : la de Joan Bodon.

Que'ns amassèm tres còps ja entà las tiengudas au Centre de Formacion de Besiers. Tot còp, qu'era un gran plaser de s'arretrobar tà partatjar las nostas "hèitas" o benalejas viscudas en classa.

Deu començar enlà, qu'ensajèm d'atelar ua dinamica d'escambis interactius deus frutècs, purmèr enter las nostas practicas de classa e las activitats apitadas au Centre, e tanben, enter nosauts vienuts deus quate cantons de l'Occitania.

Atau, la grana leçon qui "chiscla" d'aqueste bolhon de cultura, qu'ei la riquesa deus dialectes occitans parlats e audits qui prova l'existéncia vertadèra de l'interdialectalitat occitana. Per estranya e incrediva qui's sembla tà un sarròt de monde, la nosta experiéncia qu'amuiisha l'evidéncia de l'interdialectalitat de l'òc. Deu "ch" de la Margerida e de las Cevanas dinc a la "h" gascona, deu "cal far quicòm" lengadocien dinc au "que cau har quauquarren" gascon, que'ns ac viram tot dia.

Per acabar, que'vs sohetam de gaujosas hèstas de Nadau. Hètz beròis e dinc a l'an qui vien.

SOMARI

La lectura :

intervencions de **Annia FRAISSE**,
Jaumeta ARRIBAUD e **Patrici BACCOU**

Remena - te :

intervencion de **Robert TORTOSA**

L'amic Boris e l'activitat "cognitiva" :

intervencion de **Boris BURLE**

Poesia : Lo darrèr

Lo tresaur de la sesilha :

LA LECTURA

L'aprendissatge de la lectura pòt començar sonque se l'enfant a aquesit una plena maturitat lengatgièira.

Al cicle 2, la lectura comença amb los pichòts noms dels enfants. Es lo moment de passar de l'escritura capitala e baston cap a l'escritura ligada. I a fòrça biaisses de faire de lectura : per exemple una recèpta de coisina o una letra dels correspondents.

Totes los afichatges son de mejans d'aprene de legir e de reconéisser de letras e de sons.

Nos a semblat util de soscàr a çò que representa lo fach de legir per un enfant. En de mai de venir bèl, desenvolopa son autonomia e sas possibilitats per comunicar. Es l'enveja e lo besonh que butan l'enfant a aprene de legir.

Al cicle 3, la lectura deven una activitat mens específica. Se trapa de pertot, dins totes los ensenhadors : legir las consinhas, los tèxtes causits, s'apropiar d'elements causits per la lectura fins a produsir un expausat.

La bibliotèca es tanben un endrech onto lo plaser pòt espelir. Patrici Baccou dins la sieuna classa a dos temps específics de lectura : presentacion de lecturas e lectura seguida. Aquò se fa amb la bibliotecari de l'escola.

La presentacion de lectura balha un sens a la lectura a nauta votz. Un bocin de tèxte causit es preparat per l'enfant e presentat a la classa.

La lectura seguida es un biais d'abordar un tèxte en entièr per tota la classa.

Carina BROUILLET

Barbarà GARCIA

Isabèla ROANET

m.
l. .kɔ: .n
.j .t
i. 'hɔ: .q
g. .s
f. .e u .t
d. .v
c. b .x .w
a. z .y

Gorna trapar
la frase.

Religa las letras de
l'alfabet francés.

REMENA-TE !

Un còp èra la familia Tortosa e son acordeon...
Vaquí la serada de dança tant esperada !

Mas nos calguèt prendre consciencia de la dificultat gaireben generala de se bolegar. Malgrat qualques peripecias : nos butàvem, nos marchàvem suls pès, nos espotissiam... foguèt una serada fòrça agradiva e risolièra.

"Polka" picada, escòtisha, borèia, masurcà, valsa, fandangò, rondèu... aprèp una ora e mièja de dança, quelques irreducibles mestrejàvem sonque la ronda !

Per aqueles, decidiguèrem de recampar las competencias dels dançaires confirmats de la còla. La paciencia dels uns e l'enveja dels autres permetèron l'aquisicion dels passes de basa per totis.

Ara sèm prestes per espantar la familia Tortosa !

Severina Clariana, Maria-Pèira Fourcade, Muriel Fourment, Francesa Junod.

L'amic Boris e l'activitat "cognitiva"

Aquela intervencion aviá per amira de presentar lo tractament de l'informacion a travèrs las differentas teorias. Dempuèi lo siècle XIX es un trabalh de contunh a l'entorn de l'esquèma de basa de l'apprendissatge : "Stimuli - Responsa" ($S \rightarrow R$). En primièr, la soscadissa se debanèt a l'entorn de la relation $S \rightarrow R$ afortida d'un renforçament. En seguent, Joan Piaget va menar la reflexion mai luènh amb la nocion d'estructura. A l'ora d'ara, aquela concepcion de tractament de l'informacion deven mai fina. D'autras nocions aparéisson coma l'interaccion amb l'environa, las representacions intèrnas e règlas de transformacion (concepcion "cognitiva").

Aquela presentacion aviá pas rès a veire amb un cors de facultat teoric. L'atmosfèra èra particulièra. Boris èra encara estagiari Calandreta la sesilha passada e tornava amb nosautres per presentar son novèl trabalh dins l'encastre de la recerca del C.N.R.S. . En una sesilha e una intervencion, Boris daissèt sul centre mai que de coneissenças. Balhèt un messatge ont cadun trapèt per el un mejan de se far sa quita reflexion. Per aquò e per son intervencion, la còla dels estagiaris voliá lo mercejar e li enviar tot son sosten per la seguida dins son trabalh.

Joan Francés ALBERT, Claudina BENABDELOUAHED, Cristèla SIMEON.

LO DARRER

Un còp èra, ua bera banda
De companhors esvagats e pro hòus,
Qui partí còp sec tà la recerca
De l'estujòu nueitiu deu só.

Lo darrèr de nosautes,
Lo darrèr de vosautes,
Qui poderà seguir
Lo bon camin ?

Lo darrèr de nosautes,
Lo darrèr de vosautes,
Qui poderà totun
Escàder-s'i ?

Qui deisherà los autes ?

Lo darrèr de nosautes,
Lo darrèr de vosautes,
Qui serà lo darrèr
A renonciar

Que se'n anèn de bon matin
Perseguint lo senhor deus crums,
Dab la fe deu pelegrin
Qui recercava la vath urosa.

Que sòlabatèvan sovent
De sólhevant dinc a sócoc,
Que volèvan trobar l'endret
On se'n anava mori's lo sorelh .

Qui cuelherà un dia lo berç
Deu sobeiran de las nublas ?

Quin reconéisher la soa tralha
Perduda delà deu pè deu cèu ?
On èra la tuta tant legendària
D'aquera bèstia solara hueitiva ?

On son las montanhas desbrembadas,
Las hadas blancas be i aiman danscar !
L'astre que i deu saunejar
Deishant la nueit a las estelas.

Mes l'usadís deu temps
Qu'esfaçè coratge e paciència .
Dia apres dia, un per un ,
La troperada que s'amendrà .

Quin perseguir la quèsta,
Quin acabar la hèita ?
Qui serà pro tenaç
Tà contunhar ?

Lo darrèr de nosautes,
Lo darrèr de vosautes,
Qui poderà totun
Escàder-s'i ?

Alan Fòrtaner

LO TRESAUR DE LA SESILHA

A prepaus de :

- * la noción del temps pels pichons :
"- Diga-me, Jaumeta, as coneigut los dinosaures ?"

* la motivacion :

objectiu : consi far per qu'un chin causisca la mostarda puslèu que la carn ?

material : un chin, un pòt de mostarda, un troç de carn

debanament : - levatz la coeta del chin,
- en aqueste luòc, estalatz la mostarda
- presentatz davant lo nas del chin la carn.
observacion : ?!!!

Fin finala, lo chin se vira cap a la mostarda.

* karaòke, version occitana :

"Que't vòs carar o qué !"

Cal pas confondre :

- * un autòbus e a nauta votz.
- * las pastas "al dente" o al dentièr.

Qu'es aquò ?

- * la musica-minòta
- * lo ziu
- * lo chuca-posca.

(*respuesta dins lo numerò que ven*)

An participat al jornal

Joan Francés ALBERT
Claudina BENABDELOUAHED
Karina BORDENAVE
Carina BROUILLET
Severina CLARIANA
Alan FORTANE
Maria Pèire FORCADA

Muriel FOURMENT
Barbara GARCIA
Francesa JUNOD
Isabèla PRIVAT
Isabèla ROANET
Cristèla SIMEON

Centre de Formacion Pedagogica de las Calandretas
FJT E. Claparède, 24 baloard De Lattre De Tassigny
34500 Besiers

04 67 35 84 39

Responsables : J. ARRIBAUD e F. HAMMEL.
Jornal a gratis

Nº IV

CALANDRETA

Qué de nòu ?

Jornau occitan del Centre de Formacion Pedagogica de las Calandretas

EDITORIAL

Vaqui l'annada 1997 que punta lo nas !

La còla Joan Bodon reserva los vots a totis los legeires que van aver l'astre de reçaupre son jornal !

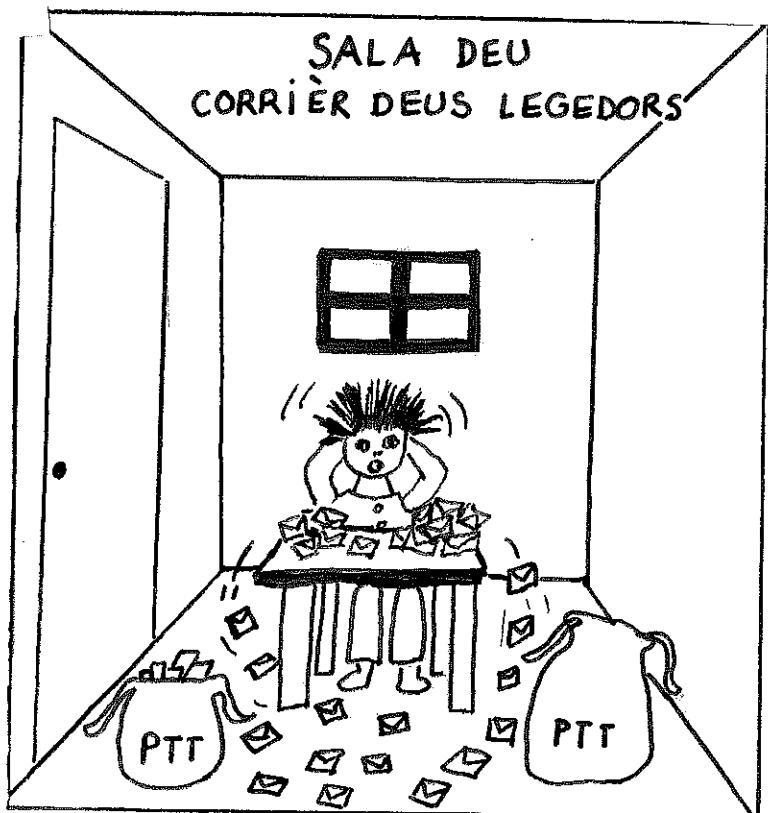
Per s'acampar al centre, cadun passèt la nèu, lo freg, las malautias e aquela enveja terrible de demorar en vacanças... Encara d'espròvas en mai per nosaus que van, de segur, afortir la solidaritat de la còla.

Aquesta sesilha foguèt l'escasença de veser arribar sul centre doas nòvias estagiarias vengudas tot dreit de Biarn e de Bigòrra. Totis ensajaràn d'ajudar Caròla Lasmarriques e Corina Casenave per recampar las entresenhias e los corses dempuèi setembre. Aquí de travalh en perspectiva !

L'elaboracion d'un jornalet dempuèi la dintrada foguèt lo mejan d'experimentar lo travalh que fan los enfants en classa. Avèm ensajat de melhorar lo nòstre projècte a cada numerò e aimariám plan, ara, reçaupre quauques impressions de legeires. Pensam que lo vejaire del mond d'en defòra pòt portar una riquesa suplementaria.

Calandreta s'apieja sus una relacion privilegiada entre las còlas de mainatges, regents e associatius. Es dins aquel encastre que se situa la nòstra enveja de comunicar.

Vos mercejam per avança, bona annada, que se sèm pas mai que siam pas mens !

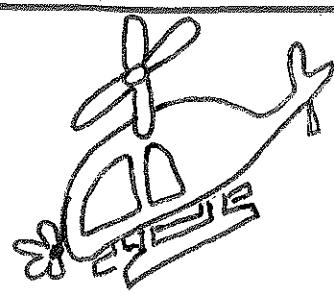
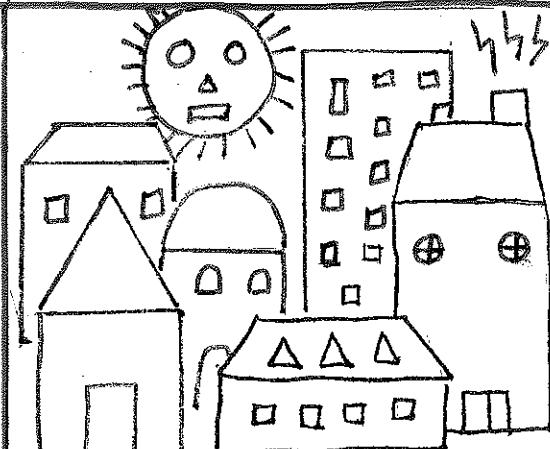

SOMARI

- BD : J' òrdi Natan : "Ensaja enquèra".
- Joan Bodon...
intervencions de J.C Borie e P. Baccou.
- Shens cap de problème (matematic).
- Comptinas.
- Lo tresaur de la sesilha.

J'ORDI NATAN : "ENSAJA ENQUERA"

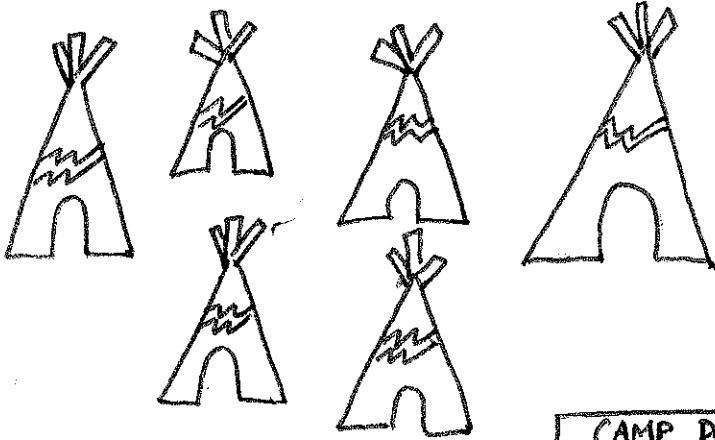
LA GUERRA ENTER
MATCITI E LOS INDIANS
MATILOGICS QUE DURA
DESEMPUISH SHEIS MES ...
Lo GRAN J'ORDI, ETH MEDIATOR
DE LA PATZ, ENVIAV PER LO
GFM*, QUE PARTEISH TÀ
UN DARRÈR ENSAI ...

*GRANA FEDERACION MATEMATICA

CAROLA. MARÍA-PÉIRA. KIRINA.

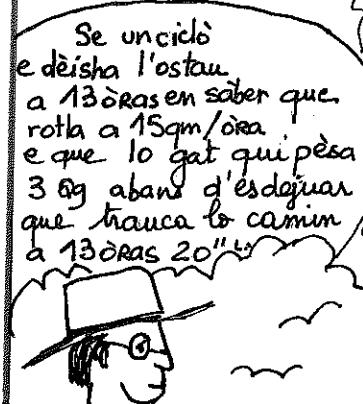
MATCITI

CAMP DE TIPIS
MATILOGICS

ACÍ LA TRÈVA...

Lo temps
que
passa...

AQUESTA ... ?

E VAN
ESCÀDER-SÍ

?

A VOSAUTS
DE
CAUSIR LA
FIN...

DE SEGUIR...

Joan BODON...

Sus aquela sesilha aguèrem l'astre de poder agachar una mòstra retrospectiva de l'escrivan roerguat Joan Bodon (1920 - 1975) realisada a l'iniciativa de la comuna de Sant - Laurenç d'Òlt per Ives Roqueta, Patric Divaret e Patrici Baccou.

Son òbra, d'una granda diversitat, es encara d'actualitat, aguèrem l'escasença de lo viure al travès de lecturas presentadas per J.C. Borie. La riquesa de son estil : frasas cortas, idèas que van a l'essencial... s'adapta tan als adults coma als enfants (*l'enfant polit*, extract dels *Contes del Drac, lo prince perduto*, tirat de *la Quimèra*).

A la seguida, l'expausicion acompanhada per P. Baccou nos revelèt que I. Roqueta escriguèt los tèxts a partir d'una tematica.

Dins aquel encastre, sièis tableus tractan de la debuta de sa vida en Roergue, son trabalh de regent vacant e d'escrivan ; sièis autres sus sas principales òbras e los sièis darrièrs sus sa paur obscepcionala que la lenga moriguèsse.

L'illustration foguèt fargada per P. Divaret pel montatge e P. Baccou per las fotòs. L'ensemble tèxts - fotòs - montatge artistic s'organisan a l'image d'una fresca.

Joan Bodon, que se fasiá tan de laguis per la nòstra lenga, es ara la nòstra promocion que pòrta son nom.

Carina B. Claudina B. Cristèla S. Muriel F.

SHENS CAP DE PROBLEMA (MATEMATIC)

La caravana de 12 camèus plan cargats deus tres reis Mèlquiò, Gasparpalhoù e Valpasres de la coada deus Veni Peraquí, que parteish de la vila de Kalfakirkòm entà aténher la vila luenhèca de Kemeston'unpauk.

Lo medish dia, l'autocar de la calandreta "Estela deu Capcèu" que quita la vila de Kemeston'unpauk tà miar los 26 calandrons en classa verda tà l'oasis de Grana Sequèra situada enter las duas vilas. La distància enter Kalfakirkòm e l'oasis qu'ei egau taus $\frac{5}{14}$ de la distància qui separa las duas vilas.

En saber que la vitessa d'anar d'un camèu qu'ei egau tau $\frac{1}{6}$ de la d'un fennèc, que la vitessa d'un fennèc qu'ei egau tau $\frac{1}{7}$ de la d'un esparvèr e que la vitessa d'un esparvèr qu'ei egau tau triple de la de l'autocar , qui deveré arribar lo purmèr a l'oasis ?

La caravana e los calandrons que s'arretròban a l'oasis. Au miei d'aquera que i a ua hont alimentada per l'arriu baishant deu Pic de Mieidiuvivant. Un còp la sèrva de la hont pleà, qu'ei lo tòs qui s'emplea a la seguida.

En saber que lo tòs e la sèrva de la hont e s'emplean en 7 òras e que lo volume de la sèrva (7000 litres) ei egau taus $\frac{2}{5}$ deu tòs, que deveré estar lo debit de l'arriu ?

Los reis qu'auhereishen ua còca per l'Epifania. Mes que la cau partatjar en 41 lescas egaus (entaus 26 calandrons, los 3 reis e los 12 camèus). Los $\frac{3}{8}$ de las lescas que càben sonque arrasims secs e los $\frac{5}{8}$ de las lescas que càben sonque amètlas.

Trobatz la probabilitat entà que un calandron e s'escane dab la hava e arrasims secs, o dab la hava e amètlas ? Medisha question entà un rei, puish entà un camèu .

Guerda eth cèu

Nèu, nèu, nèu de qui cai deth cèu
 ploja, ploja, ploja qu'ei era hèsta de dauna graulha.
 vent, vent, vent vira eth cap doçament
 solelh, solelh, solelh tot eth mondeque's desrevelha
 bruma, bruma, bruma tot que s'escon
 Estela e lua, la nueit qu'ei cajuda.

Maria-Peia FOURCADE

Lo peis gris

Un pichòt peis gris
 qu'es fòrça polit,
 Trapa un tròc de ris
 a costat d'un tapis.
 Alara lo pichòt peis gris
 qu'es fòrça polit,
 Manja lo tròc de ris.
 Mas lo tròc de ris
 es fòrça trist
 D'èsser estat manjat tant vist
 per un pichòt peis gris.

Cristèla SIMEON

Tà plumar

Cuja, pelha e aulha.
 La cuja a la sopa,
 La pelha a l'arriu.
 Pim, pam, pet
 Tira l'anheret.

Karine BORDENAVE

LO TRESAUR DE LA SESILHA

* A prepaus de :

- Un chavalièr de l'atge mejan amb tot son "matòs" (gròs chaval, quincalharia...) es lo cacon en Jaguar dels temps moderns.
- "Flash-back", "timing", "walkman"...es pas d'occitan, es de patoies.
- Novèla apelacion d'origina incontrolabla dels missi-dominici de Carlemanha : "los buòu-carotas".
- "Lo verb es lo big bang de la frasa."

* Devinalha :

Consi ganhar d'argent aisidament ?
 1- Crompar un ponchutòfone a sa valor vertadièra,
 2- lo tornar vendre a la valor que se balha.

* Responsas al "Qu'es aquò ?" :

An participat al jornal :

Joan Francés ALBERT
 Claudina BENABDELOUAHED
 Karina BORDENAVE
 Carina BROUILLET
 Corina CASENAVE

Severina CLARIANA
 Alan FORTANE
 Maria Peire FORCADA
 Muriel FOURMENT
 Francesca JUNOD

Caròla LASMARRIGUES
 Isabèl PRIVAT
 Isabèl ROUANET
 Cristèla SIMEON

Centre de Formacion Pedagogica de las Calandretas
 FJT E. Claparède, 24 baloard De Lattre de Tassigny
 34500 Besiers

04. 67. 35. 84. 39.

Responsables : J. ARRIBAUD e F. HAMMEL
 Jornal a gratis.

Qu'arregraciam lo legedor de l'uelh tant agut qui ns'escrivó tà relhevar las pècas. La coada Joan Bodon .

Nº V

Estagi del 27 al 31 de genièr de 1997.

CALANDRETA

Qué de nòu ?

Jornal en occitan de la còla "Joan BODON" en formacion de primiera annada a APRENE.

EDITORIAL

Vaquí lo jornal nºV de la còla Joan Bodon. Aquel trabalh foguèt l'escasença d'una soscadà a l'entorn d'aquel projècte. Lo nòstre jornal aviá per amira mager de far un ligam entre los bailes, los paissèls, los responsables del centre e los estagiariis. Pauc a cha pauc la demanda s'espandiguèt talament que sèm totis susprèsas pel resson qu'entraïna lo jornal.

La rubrica del corrièr dels legeires qu'avèm prepausada lo còp passat dubriguèt la pòrta a de demandas. Lo mond que s'interessan al jornal subrepassa l'encastre de Calandreta. Mercejam per lors questions los qu'escrivèron, sera de segur un mejan per la còla de cambiar un briu las nòstras orientacions per lo rendre mai accessible.

La gestion del temps es una preocupacion tant al centre coma dins las classas, cadun fa un esfòrç per se tener a la grilha balhada. Cal saupre que la realisacion del jornal se fa pendent los moments prevists per aquò. Lo trabalh començà lo dimarç e dèu èsser clavat lo dijous de ser.

Per respondre a las demandas que se pausau a l'entorn de la formation al centre e dins las escoles, es necessari d'esclairar la situacion e de balhar mai d'entresenhass. La còla pensa qu'un numerò especial seriá lo benvengut. Vaquí ciò que nos prepausau de far per la sesilha del mès de març. Aquel exemplari farà lum sul ritme de trabalh al centre e l'organizacion de la vida dels estagiariis. Presentarèm tanben los intervenaires qu'afortisson lo nòstre aprendissatge teoric e pedagogic.

Avèm près consciencia que calia melhorar la comunicacion per qu'un legeire d'en desfòra posquèsse comprene de que se parla dins lo nòstre jornal. Aquel numerò s'endralha ja cap a n'aquel objectiu. Vos mercejam per avança de vòstras letras d'encoratjament, veire de criticas.

QUAL ES QUE PENSA QUE LOS
ESTAGIARIIS DEMORAN A COSTAT
DEL CENTRE ?

NR: SIOPLET JAUMETA DESENHA - NE UNA VILA !

SOMARI

- P. 2 Lo trebuc e l'escaduda
intervencion de Gili BARTHES
- P. 3 La creacion del conte o deth conde en cicle I
intervencion de Valeria CAZENAVE
- P. 3 Encontra amb los associatius.
- P. 4 Las comptinas : qualquas creacions d'estagiariis.
- P. 4 Lo tresaur de la sesilha

Lo trebuc e l'escaduda

Dimarç lo 27 de genèr, la magèr part de la coada Joan Bodon que descubrí las jòias e las pènas de l'escaladejada. Que partim de cap a la montanha de la Clapa en parçan Narbonés en cantar : "A la Clapa, vam garrapar, vam gradilhar, de cap tà l'immortèla...." Un còp lo pica nhaca plegat, tà préner coratge e fòrças, Gili que ns' aprestè lo materiau e las vias d'escaladejada sus las parets de la pena. Plan segur, en véder l'agile Gili tot que pareishèva tant aisit : lo tipe que'ns hiquè las cordas e los mosquetons en mensh de temps que'ns ne caloré tà devarar. Lo purmèr que s'i ensagè, e autanlèu, que comprenom que tot n'era pas tan simple. Mes, totun, los "sarris estagiaris que s'ahroncèn" sus l'arròca miacèra entà vèncer lo som gloriós de la Clapa glapadora. Cadun que's devó trobar ua solucion tà anar cuéller l'immortèla.... çò qui hasom dab ua "abilessa" e ua "elegança" de non pas créder. Fin finala, au cap de quauquas òras, la Clapa vençuda que'ns deishè tornar tau centre, esgarrapiats, flaquis mes urós !

E'vs demandatz lo perqué d'aquesta escaladejada : sonque tau plaser ? Nani brave monde ! Ua garrapetada qu'ei vertaderament un exemple d'aprenedissatge dens un encastre pedagogic de situacion problema. Aço qu'ei necessari aus regents a viéner entà arressentir lo caminament interior d'un escolan en situacion de descobèrta. La mira d'ua situacion problema perpausada peu regent, qu'ei de har evoluar ua arrepresentacion conceptuau d'un mainatge (o d'un regent aprenedís) cara a un trebuc. Entà's tirar deu puishèu, lo mainatge que's deverà apitar ua estrategia pròpia de resolucion en crear saberhars cognitius, en desenvolopar comportaments deus navèths. Mes entà poder gausar un ensai, lo mainatge (o un regent aprenedís) que cau que sia en hidança, shens cap de chepic, cap de paür o d'angüeish. Que cau donc hicà'u dens un encastre d'assegurança on l'error sia permetuda e on posca servir d'utís pedagogic. De mei, cara a ua tau dificultat, lo triball en grop qu'entrena autas relacions enter las personas : ajuda, conselh, encoratjament, motivacion...

Atau, aquesta sortida que'ns balhè un esclairament pedagogic deus mei rics sus la situacion problema qui ei hèra emplegada a Calandreta.

Corina C., Alan F., Caròla L.

La creacion del conte o deth conde en cicle I

Per començar la creacion d'un conte, la regenta, Valeria Cazenave, observa los enfants pendent la jornada dins la tòca de trapar de personatges qu'apartenon a lor imaginari. Un còp la causida dels personatges facha, la regenta balha la formula magica "un còp èra, ... lo lop (per exemple)" e daissa espelir l'imaginacion dels enfants que pòt èsser fòrça ligada amb la vida vidanta. Valeria es aquí per far lo "script" e pausar las questions que fan caminar l'istòria del conte : Qual es ? De qué fa ? Ont demòra ?

A son ostal, la regenta torna prene l'ensag del conte e se tracha de la mesa en fòrma .

L'endeman torna tot legir e adòba las darrières modificacions amb los mainatges. Puèi, los dròlles ilustran lo conte per un dessenh e un vòte seguira per lo causir. Lo moment de conte es pas planejat dins lo temps de la jornada. Es un moment privilegiat que pòt durar de cinc minutias a una mièja orada. Lo conte fa part integranta del projècte d'escola, çò que balha un sens a la vida de classa e privilegia lo lengatge mas n'empacha pas la dubèrtura cap al grafisme, a las matematicas, la laterisacion e endralha sus l'imaginacion dels enfants. Aqueste trabalh mena a un libròt e de còps que i a a l'enregistrament d'una caisseta audio, per far lo ligam escola ostal e per promoure la lenga nòstra.

L'an passat amb l'ajuda del Conselh General de Pirenèus Nautas an publicat un recuèlh que recampa una quinzenada d'istòrias. Ongan, un intervenant de teatre trabalha amb los enfants cap a una representacion d'una detzenada de contes. A la seguida, aquesta representacion serà filmada per congrear l'envaja als parents de parlar la lenga nòstra.

Remercejam Valeria Cazenave per la riquesa de son intervencion.

Claudina B. , Muriel F. , Isabèla R. , Cristèla S.

Encontra amb los associatius.

A l'escasença de las quatre primières sesilhas a Besièrs rescontrèrem d'associatius que nos parlèron de lor implicacion dins lo projècte Calandreta.

Joan-Loís Blenet, copresident de la Confederacion occitana de las Calandretas nos contèt la naissença del moviment en definir son esperit : "Aviam e avèm enveja d'una escola ont se parle occitan, alavetz, tan val ne'n faire una de las bonas !" Aquesta escola es un biais de reconeisser e d'emplegar l'occitan coma una lenga viva. A mai s'es portada per d'enfants. Tanben es l'escasença de practicar una pedagogia novèla e moderna.

Regina Barthelemy, presidenta de la Calandreta dau Clapàs de Montpelhièr, afortiguèt l'idèa de la complementaritat necessaria entre los associatius-parents e los ensenhaires. Quitament s'es de còps malaisida, permet d'avancar.

Jaumet Grau, president de la Calandreta de Narbona, nos contèt la creacion de l'escola. Nos mostrèt las dificultats de fargar de bonas relacions amb las autoritats localas, e coma, mercès a l'ajuda confederala (Congrès de Narbona), capitèt.

Amb los associatius de Seta prenguèrem consciéncia del laguis pregond ligat a l'alestiment d'un projècte d'escola novèla.

Totas aquelas intervencions nos encaminan cap a una clarificacion sul fonccionament del binòm associatius-regents dins Calandreta.

Fin finala, la tissa primiera de Calandreta es lo bilingüisme occitan-francés. Tot se bastís aquí dessùs. "Qui ten la lenga, ten la clau."diguèt Frederic Mistral.

Se portam amassa (regents, associatius, parents), lo meteis projècte dins la meteissa direccion, nos balharem los mejans de trapar cadun la nòstra plaça. La question qu'avèm de reglar : quina es la nòstra plaça ? Ont comença ? Ont s'acaba ?

Es sus aquò qu'es important e ric d'escambiar amb los associatius dins las escoles. Sul centre esperam de ne rescontrar de totas las regions. Lo còp que ven vendrà de Provença Bernat Vaton, president de la Calandreta d'Aurenja.

Karina B., Maria Pèia F., Francesa J., Isabèla P.

Las comptinas : qualquas creacions d'estagiaris

MON PICHÒT GAT

Mon pichòt gat a-pren de caçar
Amb sa maire que li mòstra consí far
La gat' a-ganta d'aucèls e de mirgas
E lo pichòt gaton pas que de formigas.

Francesa Junod.

LOS JORNS DE LA SETMANA

Diluns preni lo bus
Dimarç vau a Pesenàs
Dimècres es jorn d'ostal
Dijous vau quèrre d'uòus
Divendres los vau vendre
Dissabte demòri a l'ostal
Dimenge fau tanben aital.

Isabèla Roanet.

LO TRESAUR DE LA SESILHA

Las pèrlas pescadas al fial dels corsos

- Cal pas confondre :
 - a) monografia e mamografia.
 - b) forma " suppositoire" e forma ipotetica.
 - c) "grand - mère" et "grammaire".
- A prepaus de :
 - a) Dins la monarquia constitucionala, lo rei es aquí subretot per mostrar de capèls.
 - b) Obligacion del senhor : "Touche pas à mon pote !" (defendre lo vassal).
 - d) "J'ai une réponse. Qui veut me poser une question ?"
- Aforisme abans de s'anar colcar : "Anam far un trauc dins la nuèit qu' i passe lo jorn."

An participat al jornal :

Joan Francés ALBERT
Claudina BENABDELOUAHED
Karina BORDENAVE
Carina BROUILLET
Corina CASENAVE

Severina CLARIANA
Alan FORTANE
Maria Peire FORCADA
Muriel FOURMENT
Francesa JUNOD

Caròla LASMARRIGUES
Isabèl PRIVAT
Isabèl ROUANET
Cristèla SIMEON

Centre de Formacion Pedagogica de las Calandretas
FJT E. Claparède, 24 baloard De Lattre de Tassigny
34500 Besièrs

04. 67. 35. 84. 39.

Responsables : J. ARRIBAUD e F. HAMMEL.

Jornal a gratis.

CALANDRETA

Que de nou ?

Jornal de la còla "Joan BODON" en formacion de primiera annada a APRENE

EDITORIAL

Aquí li siam ! Avèm adobat lo jornau, que siágue tan la presentacion coma l'amira deis explicas. Aquèu cambiament vai respondre a una demanda dei legeires. Tre nòstra arribada sus lo Centre, diluns de matin, començan per fargar quatre còlas de trabalh. Aquelei cambian a chasque còp segon la nòstra causida. Un còp la maqueta establidha, lei còlas causisson lo tèma deis articles e, ensens, perpensam au contengut e a la redaccion.

Fau saupre qu'avèm gaire de temps per clavar la nòstra produccion. Estèn que lo diluns avèm pas de matèria, començam lo dimarç après dinmar fins au dijous de vespre. Fin finala, dins l'emplec dau temps, la fabricacion dau jornal corresponde a tres oras, pas mai. Cò que vau dire qu'aqueili seradas son ben cargadas per lo jornau. Debuta a 22 o 30 fin qu'a ... E eric e crac lo jornau es acabat.

Lo mandam a l'estampariá e lo divendres aprep lo dinmar, cada estagiari parte amb un paqueton sota lo braç per lo difusar.

SALA DE REDACCION DETH JORNAU

SOMARI

Pagina 1	EDITORIAL
Pagina 2	LA VIDA VIDANTA SUL CENTRE
Pagina 3	LA VIDA EN ESTAGI PRATIC
Pagina 4	LOS INTERVIENAIRES
Pagina 4	LO TRESAUR DE LA SESILHA

LA VIDA VIDANTA SUL CENTRE

Lo ritme de vida

Un còp lo mes nos tornam trapar totis amassa a Besiers al Centre de formation. Arribam los diluns e i demoram fins al divendres. Los oraris son calculats pels que venon de luenh. Pr'aquò las jornadas son longassassas ! Las atacam tre 7 horas del matin amb lo pichòt dejunar , e son plan comolas fins a 22 horas 30 pel trabalh programat ; mas nos demòran las horas de la nuèch per poder acabar lo jornal a temps.

Lo manjar

Los diluns fargam quatre còlas de servici que viron per aprestar los repaisses. Per pas perdre de temps a mièjorn un trator nos pòrta la mangisca. E lo ser nos cargam del sopar. Per melhorar l'ordinari podem beneficiar de la generositat dels collègas que nos fan partejan las especialitats de lor païs : lo pastís de singlar , los coamèls , lo ròquefòrt , las còcas , los pasquejons , las confiments , la mèl...tot aquò asagat (de còps) de Jurançon e de Bordèu !

Lo jàc

Dormissem al fogal del joves trabaillaires dins de cambras de una a tres personas. Per astre demoram sus plaça , si que non auriam pas pus lo temps de somiar.

Los corses

Istòria, francés, matematicas, literatura d'oc, psicologia, gramatica occitana, tecnicas e analisis de practicas de classa, lectura critica de l'image. Tot aquò's ponctuat de recampaments dels estagiaires per escambis de viscut en classa, conselh, trabalh sul jornal, botigas...

(seguida) La setmana es agrementada per de moments concrets : los arts plastics (pintura colletiva, grafia, modelatge...) e la dança tradicionala amb la riquesa de la diversitat regionala de nosautres.

Lo desengarrancir

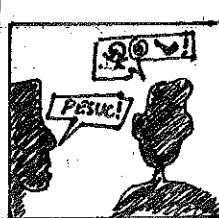
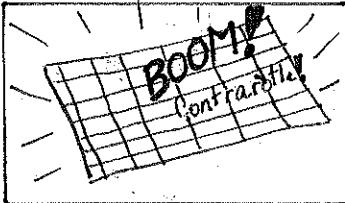
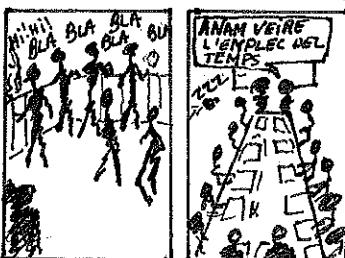
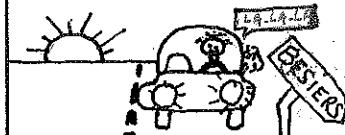
Per s'airejar un pauc, avèm l'escasenç de far de pichòtas viradas d'una mièja jornada en defòra del fogal. Aquò pòt èstre per un desengarrancir fisic coma l'expression corporala, la passejada o l'escalada. Mas tanben un escapament mai cultural amb una visita al C.I.D.O., o l'envernissatge de la mòstra "Graine d'artistes".

Los contraròtles

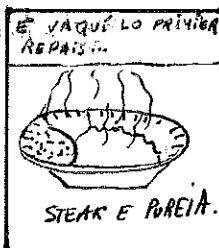
Avèm tanben de contraròtles (matematicas, pensada, reviradas) per seguir los nòstres aquesiments, per permetre de regular, ajustar l'ensenhamant e apropiar l'aprendissatge als besonhs de la còla. La nòstra progression se verifica tanben amb l'agach sul trabalh qu'avèm de far d'una sesilha sus l'autra. Exemples de çò qu'avèm agut de far a l'ostal : fargar una comptina, revirar de tèxtes en occitan, adaptar un conte per un cicle, legir de libres en occitan e en francés e ne far un rendut-compte, far de recercas d'istòria, d'exercicis de matematicas...Mas es pas acabat e nos tornarem trapar a Besiers tres còps d'aquí las vacanças grandas.

Pagina alestita per Severina "C", Francesa "J", e las doas Isabèlas "P" e "R".

LO DILUNS AL SORÈL LEVANT...

PER DE RASONS DESCONEGUDAS
QUALKES UNS AN CAUSIT DE PAS TESTIMONIAR A CARA DESCORTADA.

E PUÈI COMMENÇA LA SETMANA

E TANBEN LAS NUÈITS...

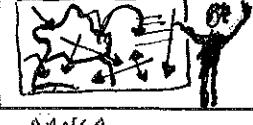
ARTS PLASTICAS

NON MAIS !
DEFONCEZ-VOUS
ON EST PAS
CENSURÉ ICI !

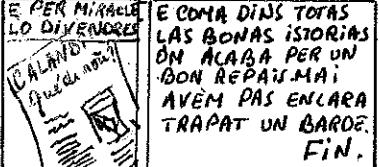
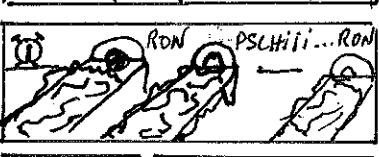
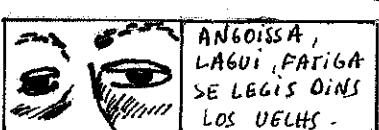
MATEMATIC

$$\begin{array}{r} 3+2=7+7 \\ \times \quad 6-1=3 = y \\ 3 \end{array}$$

ISTÒRIA

DANÇA

E COMA DINS TODAS LAS BONAS ISTORIAS
ON ACABA PER UN BON REPAIS. MAI
AVÈM PAS ENCLARA TRAPAT UN BARDE.
FIN.

La vida en estagi practic

LA VIDA DINS LA CLASSA.

La primièra annada se passa en dos temps. Lo primièr es consacrat a la descobèrta dels tres cicles, per o explicar vos balham un esquèma qu'es lo meteis per cada cicle :

- Setmana 1 } estagi pratic en classa :
- Setmana 2 } observacion
- Una setmana en estagi teoric sul centre
- Setmana 3 }
- Setmana 4 } estagi pratic en classa :
- Setmana 5 } participacion
- Una setmana en estagi teoric sul centre

Lo segond temps es mai personal. Concernís l'aprigondiment o la mesa en responsabilitat.

Quand arribam dins una classa, la primièra amira es de trapar la nòstra plaça. Cal dire que sèm plan ajudats a l'encòp pel regent e pels enfants. Mas un còp plan installat, nos cal tornar partir per una novèla aventura. Caquelà es fòrça ric de cambiar d'escola ; nos permet de descobrir mai d'una practica de classa mas tanben una novèla associacion. Tot aquò nos demanda qualques facultats d'adaptacion. Cò que fasèm sul centre de formacion (de pedagogia institucionala, de didactica, de matematicas, d'arts plastics, de literatura....) avèm l'escasença d'o veire e d'o viure en classa. Aital, per caduna de las questions que rescontram, lo regent nos pòt ajudar sul pic. Aquesta relacion se perseguis quand sèm més en responsabilitat totala. Aquò pòt arribar quand remplaçam los estagiariis de segonda annada que son en formacion sul centre. N'aprofietam per mercejar los bailes que nos recebon dins lor classa.

A PERPAUS DE LAS DESPENSAS DE DEPLACAMENT... VIAHORA !

Un còp èra ua banda d'estagiariis qui arribavan los chivaliers d'Occitania tota au casteth de Besiers, entà apréner a harde Calandreta.

Aquí qu'aprenguèn qu'avossen de formà's de casteth en casteth, mes tà la mangiscla, "Petassatz-vos" ce'u digon.

Tots que prengon lo camin, acabalat sus lo son chivau personau.

Mes que'us calè crompar de que minjar a d' aquestes chivaus. Totun, moneda, ne n'avèn pas guaire. Los reis de Lengadòc e d'Aquitania qu'avèn pro d'argent entà's crompar hen e neurir la

loa armada. Mes los praubes reis de Mieidia Pirenèus, aflaquits per la crotzada contre los puntchutofònes, ne's podevan pas mei neurir la cavalaria. Los praubes estagiariis d'aqueste parçan que començavan de vader magre. Que calè plan neurir los chivaus tà calandretejar. La malicia e la rabia que pujavan...

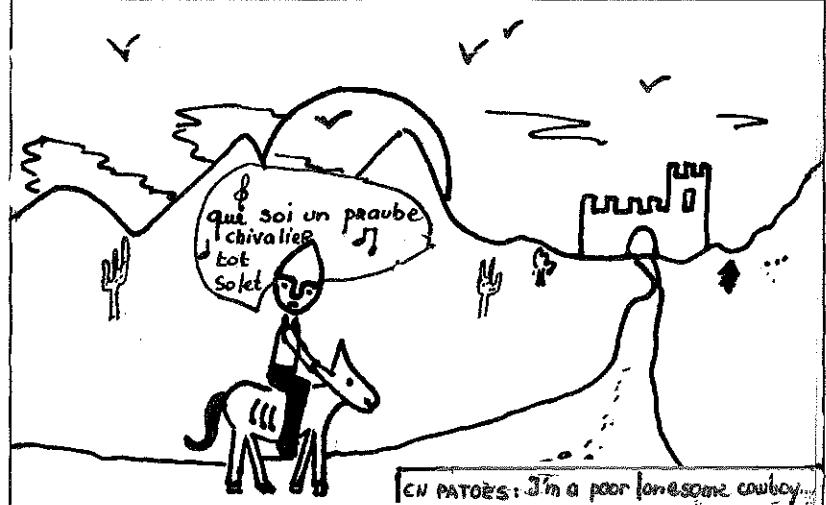
Mes, com tots los contes, segur que s'acabarà plan, mes lèu lèu que v'ac prei.

Pagina alestita per la Karine "K", la Carina "C" e la Muriel

ONT SE LOTJAR ?

Quand los estagiariis son en estagi practic, se trapan plan luènh de l'ostal. Adonc, l'estagiari, lo regent e los associatius cercan una familha d'accuèlh, un endrech per sopar e dromir.

Dins aquelas condicions, es pas aisit tant per eles coma per nosautres en rapòrt a la vida vidanta. Mas, de tot biais, sèm plan contents de trapar un teulat e de far de rescontras en mai. Mercejam las familhas e los regents que nos dubrisson lor pòrta.

Los intervenaires

De la rentrada enlà, qu'arrecebom desparièrs intervenaires acostumaus e convidats.

Los abituaus

G. BARTHES: activitats fisicas e esportivas.
JC. BORIE: literatura d'òc.
P. DIVARET: arts plastics.
C. GRASSIN: expression corporau.
R. LAFFITTE: presentacion de monografias.
F. MARTEL: istoria d'òc.
C. MOLINIER: lenga d'òc.
J. PELADAN: matematicas.
A. PIQUEMAL: francés.
P. TESEI: psicologia.
R. TORTOSA: danças.
e plan segur, shens desbrombar los gaujós formadors: JAUMETA ARIBAUD e FELIP HAMMEL.

Los convidats

Punt sus la lenga:
JF. COUROUAU: tèma e version
G. NAROO: l'interdialectalitat en occitan.
Encontre dab un autor :
R. PEQUIT
Encontre dab cercaires:
B. BURLE: l'organizacion de la memòria.
J. BRU: lo catalògue deus contes.

Los convidats (seguida)

Los associatius:

JL. BLENET: co-president de la confederacion de las Calandretas
R. BARTHELEMY: presidenta de l'associacion de la Calandreta Dau Clapas (Montpelhièr).

Bureù de Seta:

L. BELABBAS
J. LARGUILLE - DUCLERC.

C. LABASOR.

L. KWEIL.

M. VERNET.

B. VATON: president de la Federacion de las Calandretas de Provença.

J. GRAU: president de l'associacion de la Calandreta de Narbona.

Los regents:

P. ALBERT: la lectura en environa diglossica (Montpelhièr, Dau Clapas)

P. BACCOU: la lectura en cicle III (Besiers, Ametlièr), e la presentacion de la mustra J. BODON.

C. BONNET: testimoni d'ua practica de classa: deu dessenh contat a l'escriut (Besiers, Ametlièr).

V. CAZENAVE: eth conde en cicle I (Banhèras de Bigòrra).

L. DAUDE: organizacion deu temps en mairau (Ginhac).

M. ENJALBERT: lo conte en cicle III (TOLOSA, Còsta Pavada)

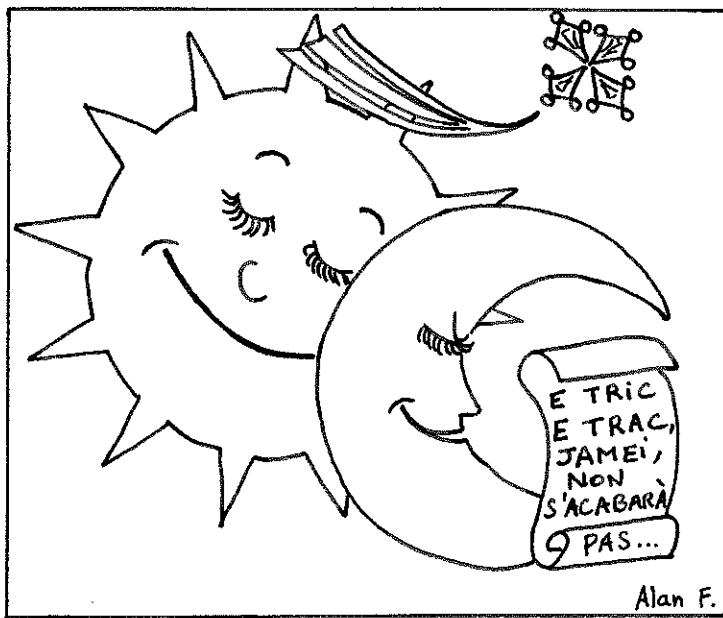
A. PLA: la lectura en cicle II (Montpelhièr, Candòla).

M. PERBAL: presentacion d'ua monografia (d'ua escòla de banlèga parisenga).

Apitat per Corina "C", Alan "F", e Caròla "L".

TRESAUR DE LA SESILHA :

Ne cau pas con.hóner :
- "en tapissar" e "entà pishar"
- "repetar" e "tornar petar"
- " cercar l'aur dedins l'Atlàs " e "cercar l'òrdre dens la classa "
- " karate " e " cara - te "
- escòla d'estat: a còps escòla estatica, qui ne's mauta pas trop.
- Cors de dança: "Qual es l'òme?", "Es èla !", "De costuma son de femnas!"

CALANDRETA

Que de nou ?

Jornal de la còla "Joan BODON" en formacion de primiera annada a APRENE

EDITORIAL

Vaqui de nòvas de la còla Joan Bodon. Es pas cada còp qu' una sesilha comença un Dimarç e en mai lo 1èr d' Abrial ! Podèm pas dire que la tradicion foguèsse pas tenguda ! Un intervenaire se doblida, un autre qu' arriba sens prevenir, la nòstra Jaumeta arrapada per la fèbre, un Felip un chic destimborlat, e, per acabar de rire l'aspaturaire que nos desmembre. Vaqui pel tablèu ! Malgrat aquelas dificultats lo trabalh s' endralhèt.

En mai de las matèras corentas, la còla sosquèt suls projèctes en cors. D' en primièr, avèm trabalhat sus l' ilustracion del camisèt de la nòstra promocion. Aprèp una realisacion artistica bolegadissa, calguèt tornar preveire lo còst e las dificultas tecnicas al nivèl de l'estampariá del motiu. L'autre projècte concernís la darrièra sesilha de l'annada al mes de junh. Deuriam vistalhar en Avinhon lo musèu del "PETIT PALAIS" ambe Patrick Divaret coma paissèl. Serà l'escasença per nautres de gaitar una de las mai importantas mòstras de l' Atge Mejan fins a la Renaissença. En mai del plaser de s'esmeravilhar davant los tablèus, aurèm un uèlh sul biais de menar dins l' avenir una classa al musèu.

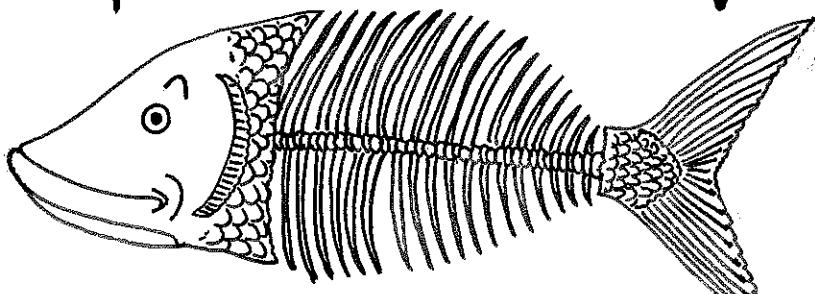
Aquela sesilha permetèt tanben de trabalhar totjorn en còla e tot particuliarament las situacions que vivèm en classa. Sus aquò, totis los estagiariis mercejan los responsables pels cambiaments dins l'emplèc del temps per justament melhorar los moments d'escambis entre nautres.

Cada venguda a Besiers es l'escasença de far lo punt sul trabalh endralhat e de contunhar las nòstras progressions sens jamai doblidar lo plaser que partajam totis de se tornar veire.

Joan-Francés, Carina, Alan

ILLUSTRACION DE LA SETMANA

MENUT GASTRONOMIC

**AD·ÒC
DEU 1er D'ABRIU**

Alan F.

SOMARI

Pagina 1	Editoriau
Pagina 2	Quin apitar ua classa
Pagina 3	Intervencion de Corina Lheritier Lectura de l'image
Pagina 4	Tresaur de la sesilha Cant : "Cacalauson"

Quin apitar ua classa ?

Desempuish era darrèra sesilha, qu'an gessit navèras situacions : quauques uns que son estats hèr de remplaçaments.

ERA DESCUBERTA! Situacion en responsabilitat que'ns hèr nacèra d'escambiar informacions e praticas ad entorn dera mesa en plaça d'ua classa.

ERA SUSPRESA! En tot arribar en remplaçament dens ua escòla , eths estagiaris que pòden trobar duas caminadas:

- sia ua classa instituuda dab ua organisacion deras bonas. De tira l'estagiari que's deu d'avancar dens aqueth encastre.

- sia ua classa bastida mensh estructurada e qui demanda un aute nivèu de tribalh d'intervencion.

Beths moments de preparacion en perspectiva!.

ETH APATZAMENT! Còp d'escadença! Cadun qu'a portat un viscut, ua mestion a partatjar dab eths autes: ua experiéncia primordiau tath enrequiment de tots. En tot saber, que un dia o un aute, qu'encontraram aqueste situacion. Mercès eth grop! Mercès eth partatge!

ETH DEQUE ! D'aqueths escambis que n'a resultat un tribalh sus dus punts qui'ns pareishen essenciaus:

- **Organizacion espaciau**: prumèr, que's cau trobar móbles e dispausar era classa ta qu'eth desplaçament e sia aosit e agradiu. En seguir, que ns'avem de la hèr viver dab eths talhèrs (imitacion) : garatge , monacas, construccion..., que's desenvoloparán dens era annada. Tanben, qu'estauviaram un endret de regropament, de paraula tara socialisacion e tara comunicacion: que serà eth canton.

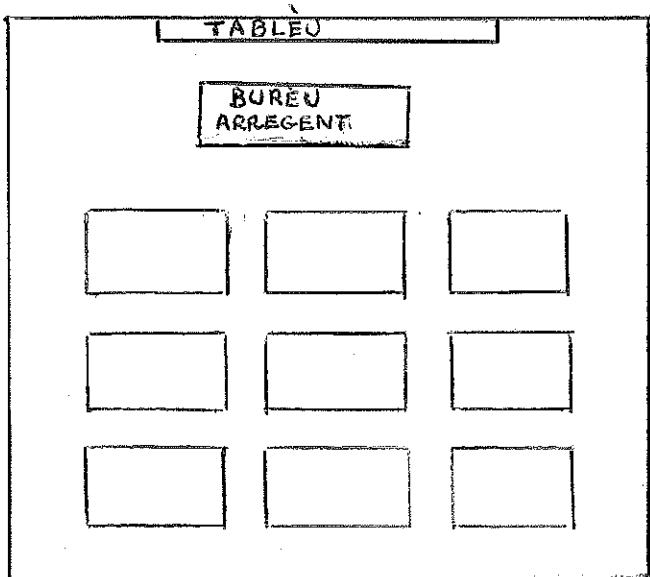
- **Organizacion temporau**: prumèr, que's cau balhar un objectiu globau pera setmana e destalhar peth dia dab ua progression (descubèrta, aplicacion, reinvestiment).

Ligat dab aquerò, que ns'avem perpausat un emplec deth temps tipe dab rituaus precis com eth "que de nau", eth conselh, eth bilanç...

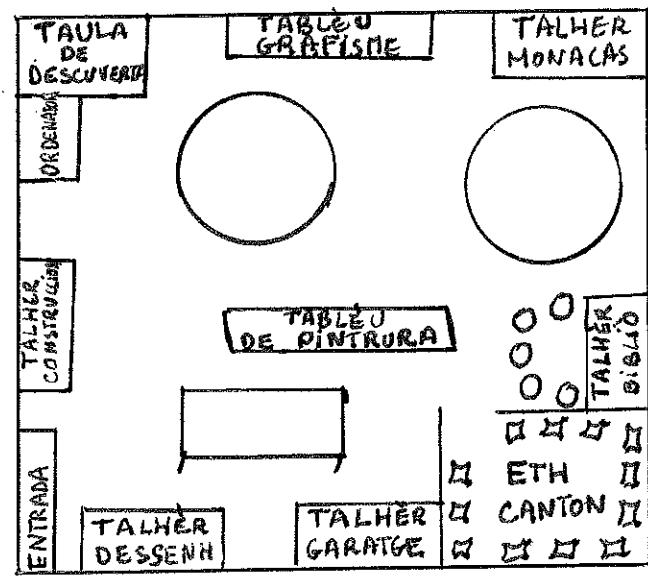
Fin finau, qu'avem de pausar eras causas, de balhar poder aras institucions gessidas dera demanda deths mainats. Shens desbrombar qu'era tòca de Calandreta qu'ei sustot era lenga occitana qui mia dab era sua cultura , e'ra sua riquesa.

Corina C, Maria-Pèira F, Caròla L.

ABANS ...

APRÈS ...

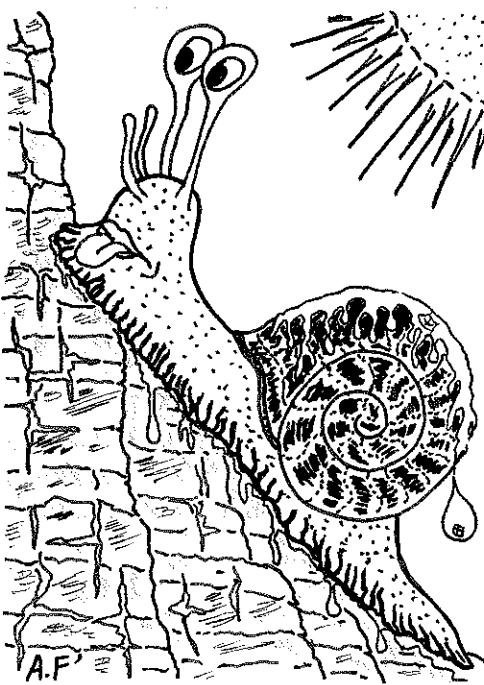
A FORRA BORRA

CACALAUSON

Empegat contra lo rocàs
 Calcinat, rufe, blanquinàs,
 A mitat mòrt, a mitat viu,
 Cacalauson dins sa cauquilha,
 A mitat mòrt, a mitat viu,
 Se grasilha, se grasilha,

Empegat contra lo rocàs
 Calcinat, rufe, blanquinàs,
 A mitat mòrt, a mitat viu,
 Cacalauson dins sa cauquilha,
 A mitat mòrt, a mitat viu,
 Au solelhàs de l'estiu.

Jòan Enric Fabre

LO TRESAUR DE LA SESILHA

Gramatica :

"Es mòrt fa 5 ans."
 Es un passat descompausat.

Geometria :

Coneissètz lo triangle equatorial ?
 E lo cercle circacian ? o circoncís ?
 E cossí es un triangle amb un angle drech ? Es fotut !

Pedagogia :

Per qué far la pedagogia Freinet puslèu qu'una altra ?
 - Per que l'enfant de Freud es pas l'enfant de Piaget.

Devinhòlas (Marcèu Esquieu) :

L'oli d'eissarment.

Lo vin

Qual se bota lo cap dins lo cuòl aprèp lo sopar ?

Lo laguiòle

De qu'es que los paures escampan e los rics acampan ?

La meca del nas

Qual beu sa sang e manja sa merda ?

Lo calelh

Cap blanc que semena de negre, e cinc buòus que tiran la rega.

La pluma d'escriure

An participant al jornal : Joan Francès Albert, Claudina Benabdelouahed, Karina Bordenave, Carina Brouillet, Corina Casenave, Severina Clariana, Alan Fortané, Maria Pèira Fourcade, Muriel Fournier, Francesca Junod, Carola Lasmarriques, Isabèla Privat, Cristèla Siméon, e Isabèla Rouanet.
 Responsables : Jaumeta Arribaud e Felip Hammel.

APRENE, Centre de Formacion pedagogica de Calandreta, 24 baloard De Lattre De Tassigny, 34500 Besiers. ☎ 04.67.35.84.37.
Jornal a gratis.

Las intervencions

Talhièrs d'escriptura en PS e MS

Fòrça regents an notat que los enfants "escrivon" suls dessenhs, que siá lor pichòt nom o de signes cabalístics personals. Aquestes signes son indescriptibles e en defòra del còdi general de comunicacion qu'es l'alfabèt. Sonque l'enfant qu'a escrich o pòt tornar legir. L'enfant destria entre escriure e dessenhar sus la meteissa fuèlha.

A partir d'aquò, Corina Lheritier botèt en plaça un talhièr d'escriptura, per ne gaitar l'evolucion per cad' enfant. Met a la dispausicion dels mainatges tota mena de papièrs e de gredons, estilòs, futres. Lo trabalh es près en compte per una causida de tèxte. Diferentas fasas de l'evolucion se pòdon veire:

- presentacion en linhas o colonas amb fòrça colors : i vesèm l'importancia de l'estetica per balhar un sens a l'escrich.
- letras e chifras mescladas als autres signes
- un signe es un mot, lo meteis signe pòt aver mantuna significacion.
- i a un signe per cada significacion.
- aparicion de las letras del pichòt nom, puèi d'autres noms de la classa e de la familia.
- puèi escrivon lor pichòt nom coma cal, e de mots coma "papa", "maman", ...

Aqueste talhièr permet d'anar cap al còdi escrich vertadièr e de comunicar al defòra de la relacion duala enfant-regent, e tanben de la classa. L'escriptura se socialisarà pauc a pauc, ligada amb d'autres luòcs de paraula (qué de nou, quasèrn de tèxtes, jornal...), e participa a la cultura comuna del grop classa.

De menar un talhièr aital es possible sonque se l'enfant es implicat coma persona, reçauput dins la classa coma subjècte.

Claudina, Cristèla, Francesa, Isabèla R.

LECTURA DE L'IMAGE

Annie Piquemal, intervenaire de francés nos prepausa cada dijous una apròcha de lectura de l'image. L'audiòvisual vòl un material especific e ponchut... mas de còps fonciona pas, perque es vièlh, perque manca un o dos fials o a causa dels meissentes fums de las ondas. Urosament, la paciència d'Annie es premiada e, pel moment tot vira plan, mas... fins a quora ? Çaquelà, avèm plan trabalh ! Faguèrem l'estudi d'adaptacions cinematograficas d'òbras literaris.

Per exemple, legiguèrem quelques novelas de Maupassant : "Boule de Suif", "Mlle Fifì", "Le masque", "Le modèle", "La partie de campagne", "La maison Tellier". Ne'n faguèrem la comparason amb las adaptacions de Jean Renoir, Max Ophuls e Christian Jaque. Aquel trabalh mostrèt que la vertut de l'adaptacion es pas talament la fidelitat al tèxt mas la vision que se'n far lo realisator : un Jean Renoir s'estaca mai a la psicologia dels personatges que non pas un Christian Jaque. Aquel se preocupa mai de far un paralèl entre lo mond de Maupassant (context de la guèrra de 1870) e la realitat de son epòca (Segunda guèrra mondiala).

Aprigondèrem tanben la lectura de l'image en estudiar quelques còdis específics del lengatge cinematografic : plan, passejament de camerà, panoramic, montatge... que nos balhan un agach critic sus las produccions audiòvisualas. Coma supòrt aguèrem l'astra de trabaifar suls grands classics del seten art. Nos balhèt l'escasença d'escambiar sus l'omnipresència de l'image dins la nostra vida vidanda e dins la dels mainatges. Ara, avèm d'aisinas per menar dins las classas d'activitats audiòvisualas enriquessentas. Atal, podèm ajudar melhor los enfants a èstre actius cap a l'image. *Severina, Muriel, Isabela, Karina.*

CALANDRETA

Qué de nòu ?

Jornal de la còla "Joan BODON" en formacion de primiera annada a APRENE

EDITORIAL

Es amb una còla redusida que la còla se trapèt sul centre per l'abans darrièra sesilha de la nòstra formacion.Claudina Benabdouahed dobringuet la Calandreta de Orlhac lo 27 d'Abrial ambe 6 enfants,Isabèla Rouanet qu'es retenguda per un remplaçament,Isabèla Privat per una angina e Carole Lasmarrigues per un estafilocòc.Los escambis se porteron mai que mai a l'entorn de lenga e dels objectius que se balhan lo mond que portan de Calandretas.La diversitat dins las escoles se trapa tant al nivèl de l'organizacion (local,efectius,personal) que de la cultura ambe la plaça que balha cada còla a la lenga.La percepcion del bilinguisme es diferente,ambe d'escoles fòrças arrapadas a la lenga e d'autras que li balhan pas la meteissa importància.L'occitan es lo garant de la cohesion e del sens de l'ensanhament dins las Calandretas,la Carta de las Calandretas es aqui per ba dire.Las preocupacions a l'entorn de la lenga son al mitan de las discutidas pel caminament del projècte Calandreta.Lo programa del congrés de Tolosa lo 31 de Mai e lo 1 de Junh se plaça plan dins aquela amira amb una tièra de prepausions de charradissas sus l'emplèc de l'occitan,son istoric e son espandiment.La riquesa del congrés es dins l'escambi de vejaire entre los regents,los associatius e lo punt de vist dels parents. Cadun es important, e la plaça que devem far a la soccadissa sul projècte deu esser centrala. Doncas Tolosa pel projècte, Castras per las tecnicas.Lo bilinguisme es un astre pels enfants.Es un mai, bèl e gròs, per l'esperit dubris de pòrtas e endralha los mainatges cap a las autres lengas, a las autres culturas.Lo bilinguisme, puèi lo plurilinguisme, ajudaran a l'intercompreneson dels pòbles e, de segur, a mai de toleréncia.Lo projècte Calandreta es portaire d'aquela idèa.

ALBERT joan-françois FOURMENT muriel
PRIVAT isabela SIMEON cristèla

**Un Còp èra
una escòla A novèla amb
la Lenga del nòstre país.
Men A los enfants al
bili Nguisme amb l'ajuda
d'una pe Dagogia moderna.
Quina aventura, endralhada pels
associatius E regents
que pòr Tan la Calandreta
cap a l'Avenir.**

SOMARI

Pagina 1	Editorial.....
Pagina 2	Las palancas. Itervencion de D. Agar
	Las lengas a Calandreta
Pagina 3	Cossí far pujar la lenga ?
	E coneishetz JFC ?.....
Pagina 4	Tresaur de la sesilha
	La tuta de la draca penada.....

LAS PALANCAS

*"- Ils sont ancora parti voir un bau chatau.
- Quin ac diserés en occitan ?
- E ben, que son enquèra partits véder un beth castèth.
- Ah oui, c'est vrai, ils sont encore partis voir un beau château."*

Las palancas, fin finala, qué çò qui son ? En brac, que son comparasons de mots vesins enter duas lengas d'ua medisha familia lingüistica qui permeten de bastir règlas de passatge d'ua lenga enlà, decap tà ua auta. Per exemple, lo "-eau" francés [o] qui correspond tau "-èth" gascon e tau "-èl" lengadocian, a on s'arretròba la letra "e" au començar. Atau, que vedem aisidament de qué pòt servir l'estudi de las palancas, qui vaden ajudas vertadèras entà l'ortografa e a còps la sintaxi autan plan deu francés coma de l'occitan. Aquestes exercicis d'òrdi metalingüistic que son emplegats naturaument peus mainatges deu cicle 1 enlà, puish que seràn utilisats per un biais mei didactic e sistematic mentre los cicles 2 e 3.

La consequéncia d'aquestas comparasons lingüísticas costumèras qui entrinan ua activitat cerebrau de tot dia, pòt har gessir e aquesir metòdes d'investigacion de cap tad autes camps d'aprendissatges cognitius mes tanben sociaus.

LAS LENGAS A CALANDRETA

*" - Aquò's un gos!
- Oui, mais comment ça s'appelle en vrai ?"*

Cossí cambiar aquesta situacion de diglossia tipica (egemonia d'una lenga sus una autra), sovent encontrada en França, en bilingüisme vertadièr ?

A Calandreta, las doas lengas an lo meteis estatut. L'occitan es pas una lenga ensenhada mas ensenhanta. La consequéncia ne's de balhar una escasença als dròlles de pensar, de s'apropiar e de bastir lo mond amb mantun agaches coma a travèrs un caleidoscop cultural. Los dròlles bastisson de relacions psicolinguisticas amb los objèctes e los concèptes, mas amb de còdis multiples e complementaris. Aquò mena los dròlles cap a la diversitat de las culturas umanas.

Fin finala, seràn de joves multilingues amb una dubertura d'esperit mai larga. Aquesta educacion a la toleréncia a Calandreta, es una aisina apropiada per combatre lo racisme, qu'es tostems una vision estrecha de las normas socialas.

Carina Brouillet, Alan Fortané,
Francesa Junod, Isabèla Rouanet

gos chin can
perro dog cabaka
cane xakur Hund
chien كلب

COSSI FAR PUJAR LA LENGA ?

De qué vòl dire per vosautres, regents de Calandreta, de far passar una lenga als mainatges ?

Corina Lheritier venguèt al centre Presentèt son trabalh sul bilinguisme e la necessaria articulacion ambe la pedagògia praticada a Calandreta. A prepaus d'aquel sicut, Renzo Titone ditz : " le vrai bilinguisme comporte (...) la possession de deux système de pensée et dès lors, de deux cultures (...). Ce n'est que dans ce sens qu'il représente (...) un enrichissement de la personnalité (...)" . L'objectiu magèr de l'escola mairala es, (o deuria èsser) l'acquisicion del lengatge. Ambe l'ajuda de las institucions de la classa (que de nou? conselh, etc...) e las tecnicas Freinet mesas en plaça a Calandreta, la pratica de la lenga espelis melhor.

Lo calandron se trapa ciutadan vertadièr dins sa classa. La paraula d'un concernis los autres e los calandrons avançan per paupejament e accompanhament mutual.

De son costat, la còla dels regents escambia, analisa e produsis d'escriches per melhorar las praticas de classa.

"L'occitan es pas un objècte de descobrir mas una lenga viva; es de considerar dins son entièr : lenga, cultura, transmission, accompanhament..." es çò que gardarèm de l'intervencion de Corina Lheritier.

Murièl, Cristèla, Claudina, Isabèla, Joan-Francés.

E CONEISHETZ JFC ?

AVISATZ-VS !!! LO TEXT QUI VA SEGUIR SERA UA MONSTRA DEU NOSTE VISCUT DE L'INTERDIALECTALITAT.

Que de nou : Bonjorn sénher Courouau. Cossí va ? Avetz hèit un bon viatge de Montpelhièr enlà ?

J. F Courouau : Ach so ! Danke schön.

QDN : Voletz un cafeton abans de començar ?

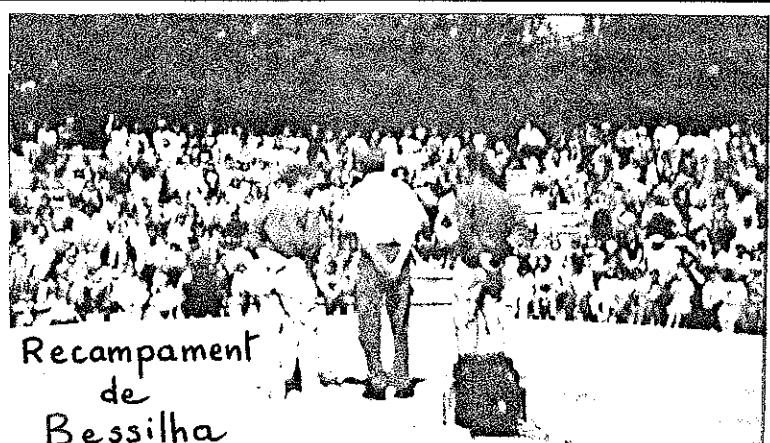
JFC : Si, prego, un capuccino molto sarrato.

Ací qu'avem quin se poderé passar ua intervista deu Joan Francés Courouau, agregat d'aleman e responsable deu servici de la lenga occitana a l'universitat Paul Valery. Vadut en Bigòrra, que mestreja autan plan lo gascon com lo lengadocien.

Nòstre trabalh amb Joan Francès Courouau s'apueja sus una revirada qu'avem de far a l'ostal. Balhadas al corrector lo diluns, de còps lo dimars, las nòstras reviradas tornan lo divendres amb lo JFC. Que cau diser que cadun qu'ac hè dens lo son dialcte, çò qui n'ei pas briga un problema. Fasèm la correcccion amassa jol biais d'una discutida rica a l'entorn d'una recerca sintaxica e semantica tan en gascon com en lengadocien.

L'arribada de JFC en cors d'annada de formacion qu'ei la resulta d'un besonh de la "còla" e l'escadença de hèr un tribalh deus pregonds sus la lenga.

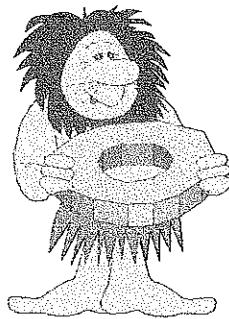
Escantilhatge d'opinion. A la question " Que çò que pensatz de JFC?" ací quauquas responsas : "Gojet charmant, simpatic." "Enquera, enquera!" "Osca per passar d'un dialecte a l'autre!" "Admiracion inmensa per las soas capacitats, la soa dubertura d'esperit. D'astre d'aver quauqu'un aital dins lo paisatge. Fa enveja." "Competéncia, disponibilitat cap al mond de la còla . Capacitat polidialectala remirabla, e poliglòta tanben!". Severina, Corina, Maria Pèira, Karina.

A FORRA BORRA

Ai agut vergonha de mon accent, solament sabiá pas que disiái de francés amb l'accent d'una altra lenga:

La lenga de mon País !

LO TRESAUR DE LA SESILHA

* Definicion :

"Il y a ceux qu'on traite de "con" pour les insulter ; ceux qu'on traite de "con" par tendresse et ceux qu'on traite de "con" pour les définir." René Lemézoi.

* Mescladís :

Quauquarren fa quicòm !

* Conselh :

"Ne désespérez pas... laissez infuser davantage."

* Devinalhas :

Qu'es aquò : - "oisquí" ?
- "quioí" ?

(Responsas lo còp que ven...)

An participant al jornal : Joan Francès Albert, Claudina Benabdellouahed, Karina Bordenave, Carina Brouillet, Corina Casenave, Severina Clariana, Alan Fortané, Maria Pèira Fourcade, Muriel Fourment, Francesca Junod, Carola Lasmarriques, Isabèla Privat, Cristèla Siméon, e Isabèla Rouanet.

Responsables : Jaumeta Arribaud e Felip Hammel.

APRENE, Centre de Formacion pedagogica de Calandreta, 24 baloard De Lattre De Tassigny, 34500 Besiers. ☎ 04.67.35.84.37.
Jornal a gratis.

CALANDRETA

Qué de nòu ?

Jornal de la còla "Joan BODON" en formacion de primiera annada a APRENE

EDITORIAL

Aquí neste darrèr numerò der'annada (que podem hornir mocaders casa hèits còla Joan Bodon) ! Qu'èm arribats tots "a mitat mòrts, a mitat vius", "empegats contre lo fogal" e esperàm de "nos grasilhar al solelhàs de l'estiu. "Dens era còla, que n'i a de qui van preparar un nenon, d'autes un maridatge, d'autes preparacions de classa pera rentrada o tot simplament se pausar. De tota mòda, que seràm assabentats dera nostra mesa en responsabilitat sonque eth 15 de julhet... Mes que'ns tornaram trobar a Castras peth Rescontre confederau de regents los 3, 4 de julhet e lo 5 per'amassada generau de las Confederacions. Que desiram tà tots nostes legedors un bon estiu !

Maria Pèira, Carina C, Francesa.

VACANÇAS D'UN ESTAGIARI

SOMARI

Pagina 1	Editorial
Pagina 2	Bilanç de la formacion per matèria
Pagina 3	Bilanç de la còla
Pagina 4	Vistalha en Avinhon. Cançoneta. Tresaur de la sesilha.

Ací qu'avem lo nostre espiar sus la nostra annada de formacion, per cada matèria :

FRANCES: Lo purmèr conta-ròtle de coneishença en grammatica qu'estó tarrible : dus de morts, mantuns alebats. Si augan avem tribalhat sus la lectura de l'imatge, l'an qui ven, pas mei d'imatge ! A vòste manau de gramatica e bon estiu !

ISTÒRIA: Lo Felip Martel que ns'amuishè l'Istòria de França e d'Occitania d'un biais chic convencionau, més hèra eficaç e objectiu : pas trop de datas, cap a l'essenciu, lo tot miat dab nhac e humor. Qu'ensajaram de guardar aqueste esperit dens las nostras classas respectivas.

MATEMATICA : Lo costat agradiu de la còla Joan Bodon qu'ei la soa diversitat : com dab los triangles que i a particularitats. Que ns'i èm tan plan escaduts augan, que l'an qui ven, avem obtingut ua probabilitat de 12 sus 10 d'aver 9 òras de mat ... per la setmana !

L'organizacion del travalh en còla es lo mejan de mesclar totis los estagiaris. Las còlas son pas despartidas en fonccion dels dialèctes. Cadun garda lo seu per comunicar.

Aquela practica se torna trapar tant en literatura coma en tèma. Aquel travalh de longa demostrèt la realitat de l'unitat de la lenga occitana sens escafafar los particularismes de cadun. La literatura nos balhèt un agach mai larg sus la cultura occitana amb la presentacion d'escrivans gascons, provençals e lengadocians. Lo travalh de tèma afortiguèt las nòstras competéncias sus la qualitat idiomatica de la nòstra expression e menèt a l'enriquisament lexical de nòstra lenga escrita e orala. La comunicacion de contunh dins la còla amb los esfòrços de cadun per se comprene serà de segur un biais dins l'avenidor de mantener e de perlongar las relations siá entre las classas qu'aurèm l'an que ven siá entre nautres. Aquela costuma de passar d'un dialecte a l'autre marca l'esperit de dubèrtura de l'occitan e mòstra cossí a un predispausicion per far palanca amb las autres lengas romanas.

ART PLASTIC , DANCAS TRADICIONALAS, ESPORT , EXPRESSION CORPORALA.

Benlèu que sembla estranh de far un bilanç comun entre totas aquelas disiplinas, pasmens lo ligam nos apareguèt per lors apòrts et las relacions al nivèl individual coma collectiu. Foguèt a la debuta un bon mejan de far coneisséncia (avèm pintrat amassa sus una tèla giganta tre lo primièr jorn d'estagi al centre) e d'endralhar al fial de las sesilhas una solidaritat bela de la còla.

En mai, venguèt una necessitat per s'airejar e bufar. Daissar l'estilèu nos empachèt pas d'enriquesir nòstra cultura generala (vistalha d'un musèu, aprendissatge de danças d'Occitania tota...) ; de descobrir d'activitats novèlas (escalada, espeleologia...) e de fargar de vejaires diferents.

Lo nòstre viscut de las situacions-problèmes teorisat, sèm ara prèstes per lo reinvestir dins las classas. Son d'aisinas pedagogicas incontornables pel nòstre avenir de regents de Calandreta.

A cada sesilha aguèrem d'interventions de Renat Laffitte, secretari e formator en pedagogia moderna e de Patrizia Teisei, psicològa.

Renat Laffitte nos presentèt de monografias. Per nosautres, èran "d'istòrias" magicas, qu'esperavam puslèu una presentacion teorica de las institucions. Pauc a cha pauc, sentiguèrem çò que vol dire travalhar en pedagogia institucionala (PI).

Per çò qu'es de la psicologia, cadun observèt un enfant en classa pendent una jornada. Al fial de l'annada, las observacions fogueron presentadas en seguisent l'evolucion de las edats. Aquò menava de discutidas per arribar a de concèptes teorics. [A la debuta, aviam pas comprès la tòca d'observar sus un sol jorn e vesiam pas çò que ne podiam far]. Fin finala, aquestes dos biaisses de travalhar se completan ben e endevenon una aisina personala permanenta. A l'encòp, Jaumeta ARRIBAUD, nòstra menaira pedagogica nos balhèt d'exemples de sa practica de classa : emplec del temps, plan de classa, organizacion de talhèrs, quasèrns de bòrd, aprendissatge de la lectura... La venguda dels regents al centre afortiguèt nòstre agach de çò que se fa a Calandreta coma las palancas, la presentacion de lectura, lo centre...

La còla Joan BODON

ENQUISTA MENADA AL PREP DE LA CÒLA JOAN BODON.
Per Severina, Muriel, Isa. P., Isa. R.

Per tu, quin es lo film que podrià ilustrar la 1era annada de formacion ?

- **Los realistes** : "La grande vadrouille", "Pour quelques dollars de plus", "Speed", "L'aventure c'est l'aventure", "L'école buissonnière", "Le maître d'école".
- **Los irònics** : "La vie est un long fleuve tranquille".
- **Los motivats** : "Mission", "La crosada".
- **Los anxios** : "Aux frontières du réel", "Les nerfs à vif", "Abyss".

Quin es la cançó que definís lo mai la còla ?

- **Los optimistes** : "Ça plane pour moi", "On ira tous au paradis", "L'immortèla", "La vie en rose".
- **Los realistes** : "Les uns contre les autres", "La valse à mille temps".
- **Los amistós** : "Les copains d'abord", "L'aventura".

Quin es l'òbra artística que caracterisa lo mai lo centre de formacion ?

- **Los convencuts** : "La symphonie du nouveau monde".
- **Los irònics** : "Le petit palais", "Le déjeuner sur l'herbe", "La tour de Pise", "Le songe d'une nuit d'été".
- **Los realistes** : "La cène", "La tour de Babel".
- **Los pessimistes** : "Guernica", "Le radeau de la méduse".

Quin es lo libre que te fa pensar a ton aveniror pròche ?

- **Los poètics** : "L'Iliade et l'Odyssée", "Le petit prince", "Les sept piliers de la sagesse", "Les Mille et une Nuits".
- **Los realistes** : "A la recherche du temps perdu", "Les hommes de bonne volonté", "L'envòl de la tartana".
- **Los convencuts** : "La crosada", "Les dix commandements".
- **Los idealistes** : "Candide ou l'optimiste", "Le meilleur des mondes".

ACABADA

Crevats, arreduts amb per còps la fé un pauc barrejada, mas, pasmens optimistes, sèm plan contents de la formacion recibuda aqueste an. Nos balhèt una bona idéa de çò qu'ès Calandreta.

La diversitat de las situacions, los viatges d'escòla en escòla, e mai que mai d'un cicle a l'autre nos an preparats a totes las eventualitats per l'an que ven. Cal dire que sabèm pas encara ont serem a la dintrada de nòstra seguda annada de formacion, ni mai consí serem considerats (estatut, pagament) ; mas fasèm fisança al mond per tener lors engajaments.

La còla Joan BODON.

A FORRA BORRA

LO SER A LA BRUMA

*Lo ser a la bruma
Vau me panejar
Dins lo clar de luna
M'en vau aviejas
La jornada es mòrta
Ai pas mai lo vam
Uèi clavi la pòrta
Deman serà nou.*

Sus l'aire de "Au clair de la lune".

LO TRESAUR DE LA SESILHA

* Remarcas

"5 centimes per començar de parlar mes 5 milliards per m'arrestar". Felip Martel.

Avem manjat de peis mòda.

* Definicion

Lo feminin de "assedut davant la té" qu'e "quilhada davant la hornèra".

* Lapsus linguae

Soit t'es gaucher, soit t'es français.

* Responsas a las devinalhas

oisquí	= Whisky
quioí	= Kiwi

EN AVINHON PER UN DÍLUNS PAPAU

An participat al jornal : Joan Francès Albert, Claudina Benabdouahed, Karina Bordenave, Carina Brouillet, Corina Casenave, Severina Clariana, Alan Fortané, Maria Péira Fourcade, Muriel Fournent, Francesa Junod, Caròla Lasmarrigues, Isabèla Privat, Cristèla Siméon e Isabèla Rouanet.

Responsables : Jaumeta Arribaud e Felip Hammel.

APRENE, Centre de Formacion Pedagogica de Calandreta, 24 Baloard De Lattre de Tassigny, 34500 Besiers
04.67.35.84.37

Jornal a gratis